

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 894

Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής

Υποστήριξης ΕΣΠΑ

Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και

Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10, 3ος όροφος,
10563, Αθήνα
Πληροφορίες: Ασημίνα Γεωργακοπούλου
Τηλέφωνο: 210 3742068
Email: a.georgakopoulou3@minfin.gr
stateaid_unit@minfin.gr

**Προς: Ε.Υ.Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Βόρειο
Αιγαίο»**

Θέμα: Διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου πρόσκλησης για την Δράση «Μηχανισμός υποστήριξης της προώθησης της έρευνας/τεχνολογίας και καινοτομίας στις επιχειρήσεις και της επιχειρηματικής ανακάλυψης, σύμφωνα με την περιφερειακή διάσταση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης».

Σχέτ: Το απεσταλμένο στις 9-7-2024 ηλεκτρονικό μήνυμά σας (Α.Π. εισ. ΕΥΚΕ-ΧΕ 894 /98885 ΥΠΟΙΚ/9-7-2024)

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, που αφορά την υπό αξιολόγηση πρόσκληση για την Δράση «Μηχανισμός υποστήριξης της προώθησης της έρευνας/τεχνολογίας και καινοτομίας στις επιχειρήσεις και της επιχειρηματικής ανακάλυψης, σύμφωνα με την περιφερειακή διάσταση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης», λαμβανομένου υπόψη του Ενωσιακού θεσμικού πλαισίου για τις Κρατικές Ενισχύσεις, σημειώνονται τα εξής:

Η πρόσκληση αφορά την ενίσχυση της δομής-μηχανισμού προώθησης της έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας στον επιχειρηματικό ιστό της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, κατά κύριο λόγο με την μεταφορά γνώσης και προϊόντων έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας στις επιχειρήσεις για αναβάθμιση, εκσυγχρονισμό και εφαρμογή καινοτομιών στις παραγωγικές και λοιπές λειτουργίες των επιχειρήσεων. Ο στόχος του μηχανισμού είναι η παροχή πληροφοριών σχετικά με τη φυσική και οικονομική υλοποίηση των παρεμβάσεων της RIS3, τόσο προς τις δομές Συντονισμού και Διαχείρισης της RIS3, όσο και προς τις δομές χάραξης στρατηγικής και λήψης στρατηγικών αποφάσεων. Παράλληλα ο μηχανισμός θα ασκεί καταλυτικό ρόλο ως κομβικό σημείο διαμεσολάβησης μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας και του επίπεδο των συμμετόχων & τελικών δικαιούχων της RIS3, δηλ. της

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

αγοράς.

Δυνητικός δικαιούχος είναι το ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ.

Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση ανέρχεται σε 1.046.858,00.€.

Η δομή δημόσιου χαρακτήρα θα παρέχει ενδεικτικά τις κάτωθι υπηρεσίες:

1. Υποστήριξη στην επικαιροποίηση και στον καλύτερο συντονισμό των Δράσεων της Στρατηγικής RIS3, που αφορούν την Διαδικασία της Επιχειρηματικής Ανακάλυψης.
2. Υποστήριξη των περιφερειακών οργάνων που συμμετέχουν στην διακυβέρνηση της RIS3.
3. Υποστήριξη της Περιφέρειας για τον καλύτερο συντονισμό και ενδυνάμωση όλων των φορέων του οικοσυστήματος.
4. Υποστήριξη της Περιφέρειας για τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό Επίπεδο.
5. Ανάπτυξη και Λειτουργία Συστήματος για την αποτίμηση των δεικτών επίτευξης της RIS3.
6. Υποστήριξη της λειτουργίας κοινής δομής διαμεσολάβησης μεταξύ των ακαδημαϊκών και Ερευνητικών φορέων της ΠΒΑ.
7. Μεταφορά γνώσης και κινητοποίηση του επιχειρηματικού/παραγωγικού ιστού.
8. Προετοιμασία για το μέλλον της Στρατηγικής RIS3 – 2020/2030.

Η έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την έννοια της επιχείρησης, ήτοι της οντότητας που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ειδικότερα, σύμφωνα με το σημείο 6 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο δικαιούχος του μέτρου είναι «επιχείρηση». Στο σημείο 7 της ανωτέρω αναφερόμενης Ανακοίνωσης διευκρινίζεται ότι, όπως έχει επανειλημμένα ορίσει το Δικαστήριο, επιχειρήσεις είναι οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τα νομικά καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους, ή του κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα τους. Οικονομική δραστηριότητα θεωρείται κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών στην αγορά. Ως εκ τούτου, ενδέχεται και το ίδιο το δημόσιο ή ένας κρατικός φορέας να ενεργεί ως επιχείρηση. Παράλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 107 της ΣΛΕΕ, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως.

Στο σημείο 17 της ανωτέρω Ανακοίνωσης (2016/C 262/01) αναφέρεται ότι, «το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση όπου το Δημόσιο ενεργεί «ασκώντας δημόσια εξουσία» ή όταν οι δημόσιες οντότητες ενεργούν «υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές». Μια οντότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία σε περίπτωση που η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στις ουσιαστικές λειτουργίες του κράτους ή συνδέεται με αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται. Σε γενικές γραμμές, εκτός των περιπτώσεων όπου το οικείο κράτος μέλος έχει αποφασίσει να εισαγάγει μηχανισμούς της αγοράς, οι δραστηριότητες που εκ της φύσεώς τους εμπίπτουν στα προνόμια δημόσιας αρχής και ασκούνται από το κράτος δεν συνιστούν οικονομικές δραστηριότητες».

Με βάση τα ανωτέρω, το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Β. Αιγαίου, εφόσον έχει την σχετική αρμοδιότητα ως υπηρεσία της Περιφέρειας, δύναται να υποστηριχθεί ότι αποτελεί δημόσια αρχή η οποία υλοποιεί τη δράση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Ωστόσο, η χρηματοδότηση με κρατικούς πόρους δεν συνιστά κρατική ενίσχυση εφόσον πραγματοποιείται υπό συνήθεις συνθήκες της αγοράς. Ειδικότερα, για να μη χορηγείται οικονομικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους, η σχετική χρηματοδότηση πρέπει να καλύπτει μόνο το απολύτως αναγκαίο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών βάσει αγοραίων τιμών, δεν πρέπει να αποδίδεται κανενός είδους πλεονέκτημα στους δικαιούχους καθ' οιονδήποτε τρόπο και δεν πρέπει να παρακρατείται οποιοδήποτε ποσό, π.χ. για Διαχειριστικά κόστη ή οποιοδήποτε άλλο κόστος.

Όσον αφορά τις δράσεις που ο δικαιούχος θα υλοποιήσει με ίδια μέσα, είτε αυτές ανατεθούν σε τρίτους αναδόχους, κατόπιν ανταγωνιστικών, διαφανών, αμερόληπτων και άνευ όρων διαδικασιών υποβολής προσφορών σύμφωνα με τους κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων και ο δικαιούχος δεν παρακρατήσει κάποιο ποσό είτε ο δικαιούχος παρακρατήσει κάποιο ποσό (π.χ. για διαχειριστικά κόστη) είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι οι σχετικές δαπάνες αφορούν μόνο το πρόσθετο λειτουργικό κόστος που αφορά τη διαχείριση του έργου.

Επισημαίνουμε ότι το κόστος οποιουδήποτε τρίτου όπως π.χ. κόστος εξωτερικών υπηρεσιών, δαπάνες εξωτερικών συνεργατών, προκειμένου να μην θεωρηθεί κρατική ενίσχυση, πρέπει να εφαρμοστούν κατ' αναλογία οι διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, ώστε να τηρείται η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομικότερη μέθοδος για την επίτευξη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος). Σε αντίθετη περίπτωση, οι δαπάνες αυτές, θα πρέπει να χορηγηθούν με κανονιστικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων.

Η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση του υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ-ΧΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, περιλαμβανομένων θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Η αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της Πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων πρέπει να στοιχειοθετείται στον σχετικό φάκελο που θα τηρεί η διαχειριστική αρχή και για το σκοπό αυτό είναι αναγκαίο να συμπληρώνεται η λίστα ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχει κοινοποιηθεί με την με Α.Π.115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ.

Υπενθυμίζεται η τήρηση της διαδικασίας της Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ_ΧΕ1162/27.10.2023 Εγκυκλίου της ΕΥΚΕ_ΧΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων». Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή. Εάν οι παρασχεθείσες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, η ΕΥΚΕ-ΧΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της σε σχέση με αυτές που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Τονίζεται ότι η αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης οφείλει να διασφαλίσει την υλοποίηση του έργου με βάση τις παρατηρήσεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ, καθώς, σε διαφορετική περίπτωση δεν επιβεβαιώνεται η συμβατότητα με το δίκαιο ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δύναται να προκύψουν ζητήματα κρατικών ενισχύσεων σε ενδεχόμενο έλεγχο από αρμόδια εθνικά ή Ευρωπαϊκά όργανα.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραΐτης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Αν. Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Ν. Παπαθανάση
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
3. Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
4. Ε.Υ.Κ.Ε.-Χ.Ε.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

